

ลมฟ้าอากาศ

ติวเข้มสรุปเนื้อหาทอม 2 // วิทยาศาสตร์ ม. 1

ลมฟ้าอากาศ

- ▶ ปรากฏการณ์ทางลมฟ้าอากาศมีอิทธิพลต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการเื้ออำนวยการ ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ และภัยอันตรายที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

ลมฟ้าอากาศ

ลมฟ้าอากาศ

- หมายถึง สภาวะของบรรยากาศในช่วงเวลาสั้น ๆ ณ สถานที่หนึ่ง เช่น ปริมาณฝนใน 3 ชั่วโมง อุณหภูมิสูงสุดในแต่ละวัน ส่วน

ภูมิอากาศ

- หมายถึง สภาพลมฟ้าอากาศที่ได้จากค่าทางสถิติของลมฟ้าอากาศในระยะเวลายาวนาน เช่น ปริมาณฝนเฉลี่ยรายปีจากข้อมูล 30 ปี อุณหภูมิสูงสุดในรอบ 50 ปี เป็นต้น

ลมฟ้าอากาศ

ปรากฏการณ์
เกี่ยวกับอากาศใน
ชีวิตประจำวัน

พายุฟ้าคะนอง

พายุหมุนเขตร้อน

มรสุม

การพยากรณ์
อากาศ

เอลนีโญ-ลานีญา

การเปลี่ยนแปลง
อุณหภูมิอากาศของ
โลก

ปรากฏการณ์
เรือนกระจก

ฝนกรด

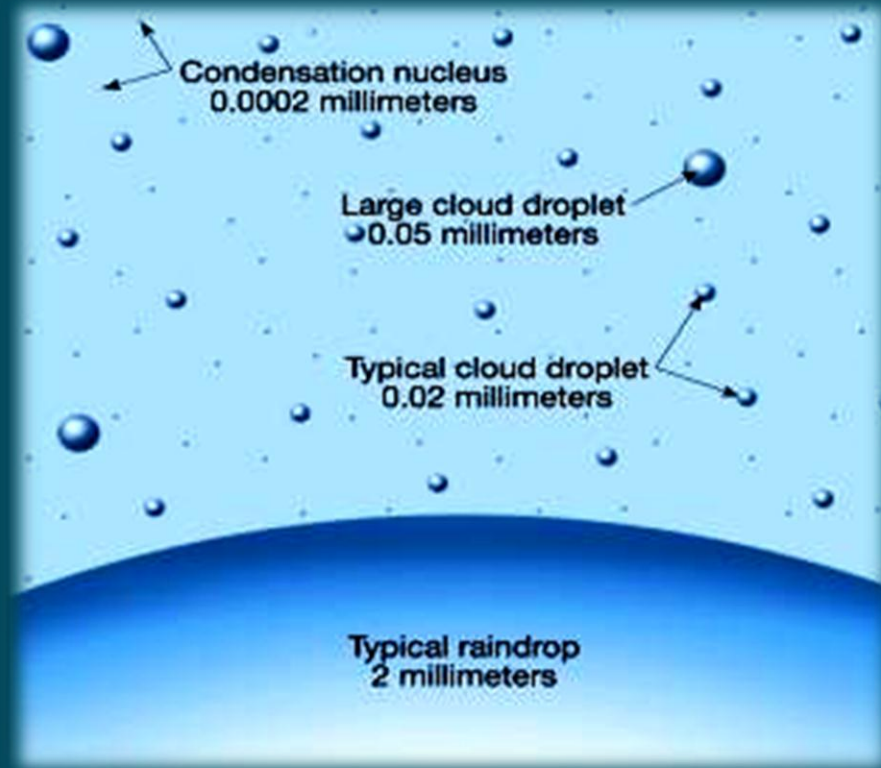
ปรากฏการณ์เกี่ยวกับอากาศใน
ชีวิตประจำวัน

ปรากฏการณ์เกี่ยวกับอากาศในชีวิตประจำวัน

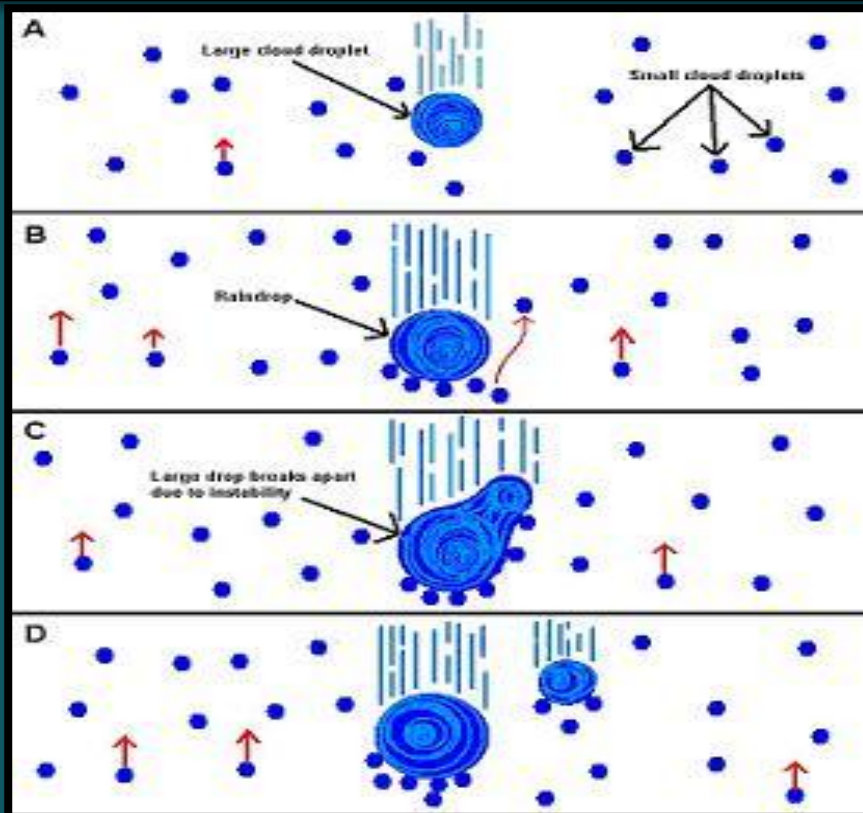

เมฆ

ชนิดของเมฆ

การจำแนกชนิดของเมฆ

- เมฆเซอโร (cirro)
- เมฆอัลโต (alto)
- เมฆสเตรโต (strato)

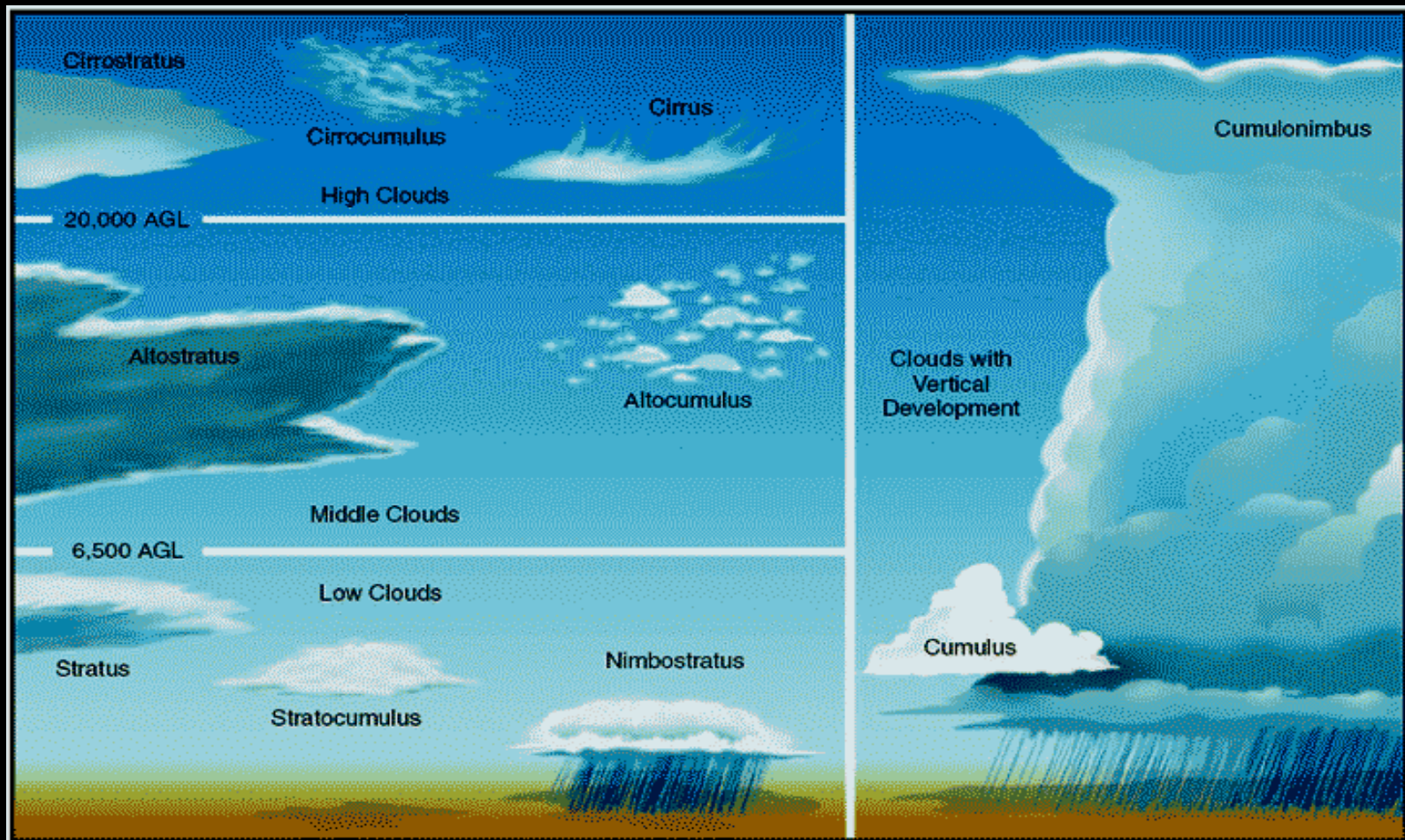
ความสูง

- เมฆก้อน (cumulus)
- เมฆแผ่น (stratus)
- เมฆฝน (nimbus)

รูปร่าง

Quiz????

เมฆเซอรัส (cirrus)

เซอโรคิวมูลัส(cirrostratus)

เซอโรสเตรตัส (cirrostratus)

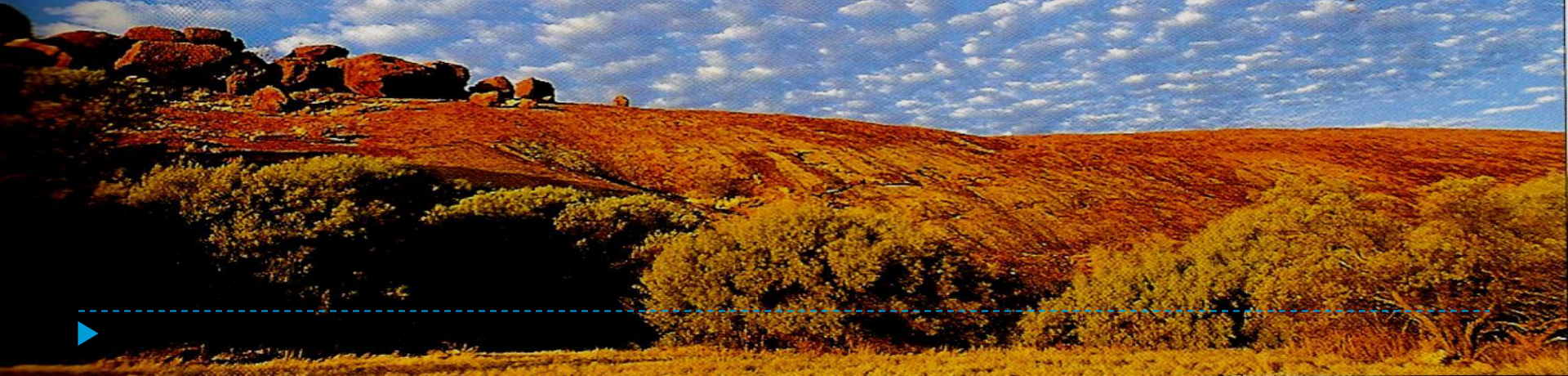

A scenic landscape featuring a calm river in the foreground, reflecting the sky. The middle ground is filled with a dense line of trees in vibrant autumn colors, including shades of orange, red, and brown. The background shows a bright blue sky with scattered white clouds. The text is overlaid on the upper right portion of the image.

สเตรโตคิวมูลัส
(stratocumulus)

อัลโตคิวมูลัส (Altocumulus)

อัลโตสเตรตัส (altostratus)

เซอโรคิวมูลัส (Cirrocumulus)

อัลโตคิวมูลัส (Altocumulus)

Towering Cumulus

นิมโบสเตรตัส (Nimbostratus)

คิวมูลัส
(cumulus)

คิวมูโลนิมบัส (Cumulonimbus)

เมฆสเตรตัส (Stratus)

เมฆสเตรตัส
(Stratus)

???

คิวมูลัส
(cumulus)

หมอก

ฝน

ปรากฏการณ์เกี่ยวกับอากาศใน
ชีวิตประจำวัน

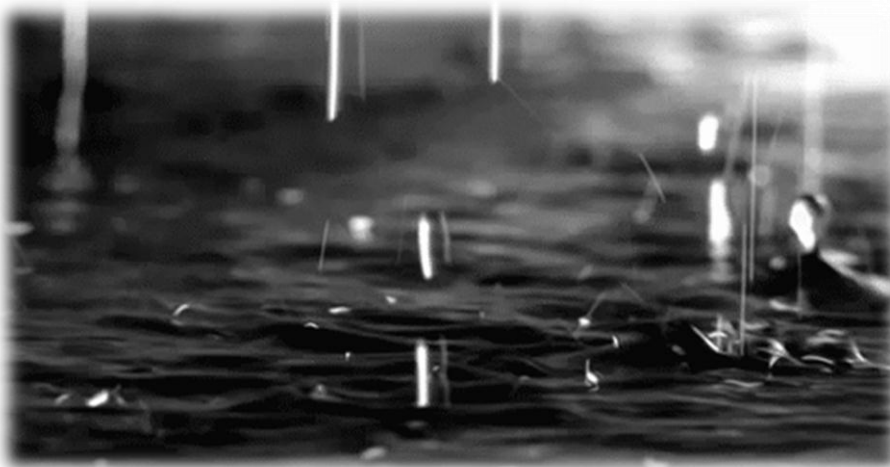

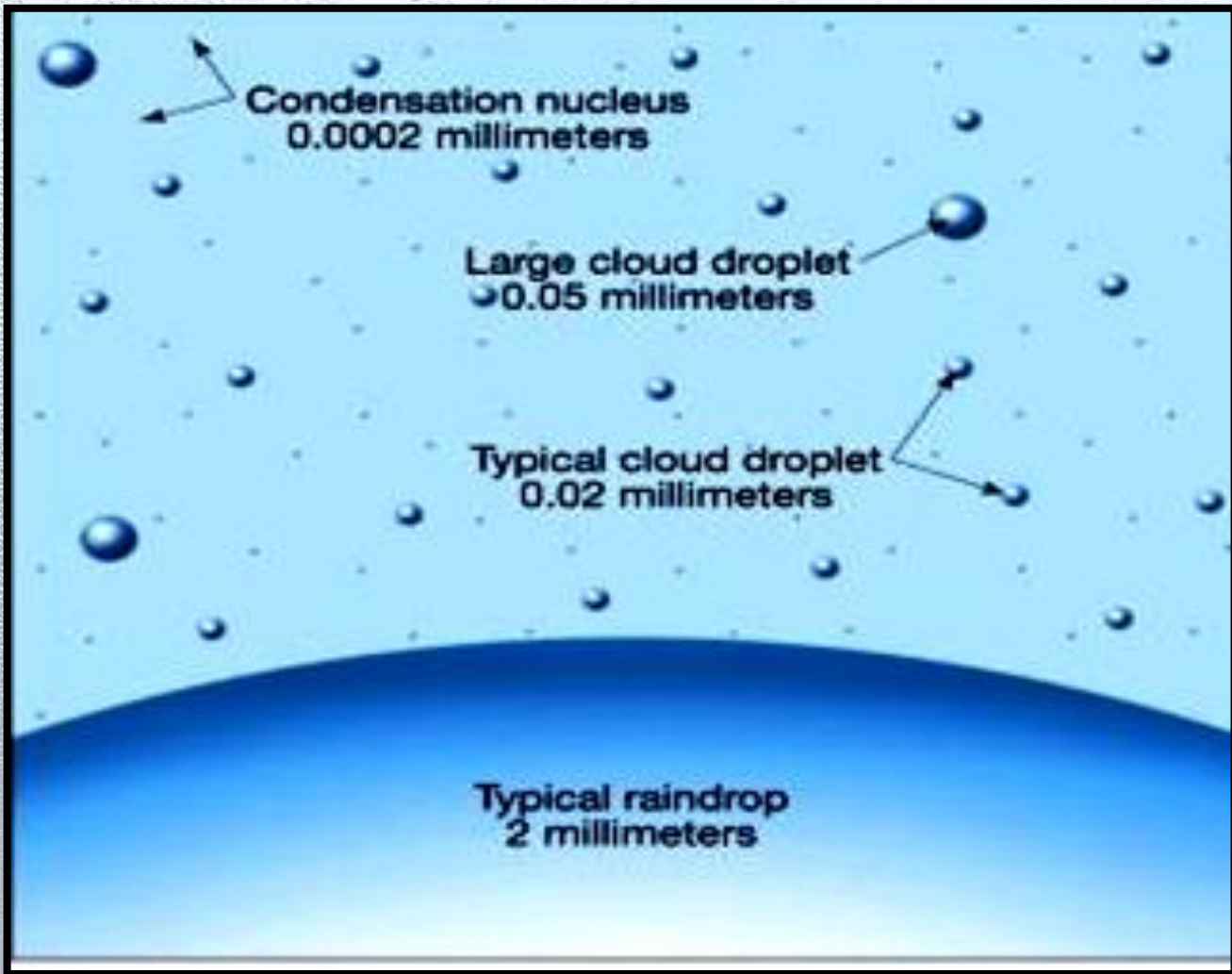

ฝน

- ❖ ฝน เป็นน้ำที่เกิดจากกระบวนการกลั่นตัวของไอน้ำในอากาศที่รวมกันเป็นเมฆกลายเป็นหยดน้ำ เมื่อหยดน้ำมีขนาดใหญ่และมีน้ำหนักมากจนอากาศไม่สามารถอุ้มไว้ได้ จึงตกลงมายังพื้นโลกเป็นฝน

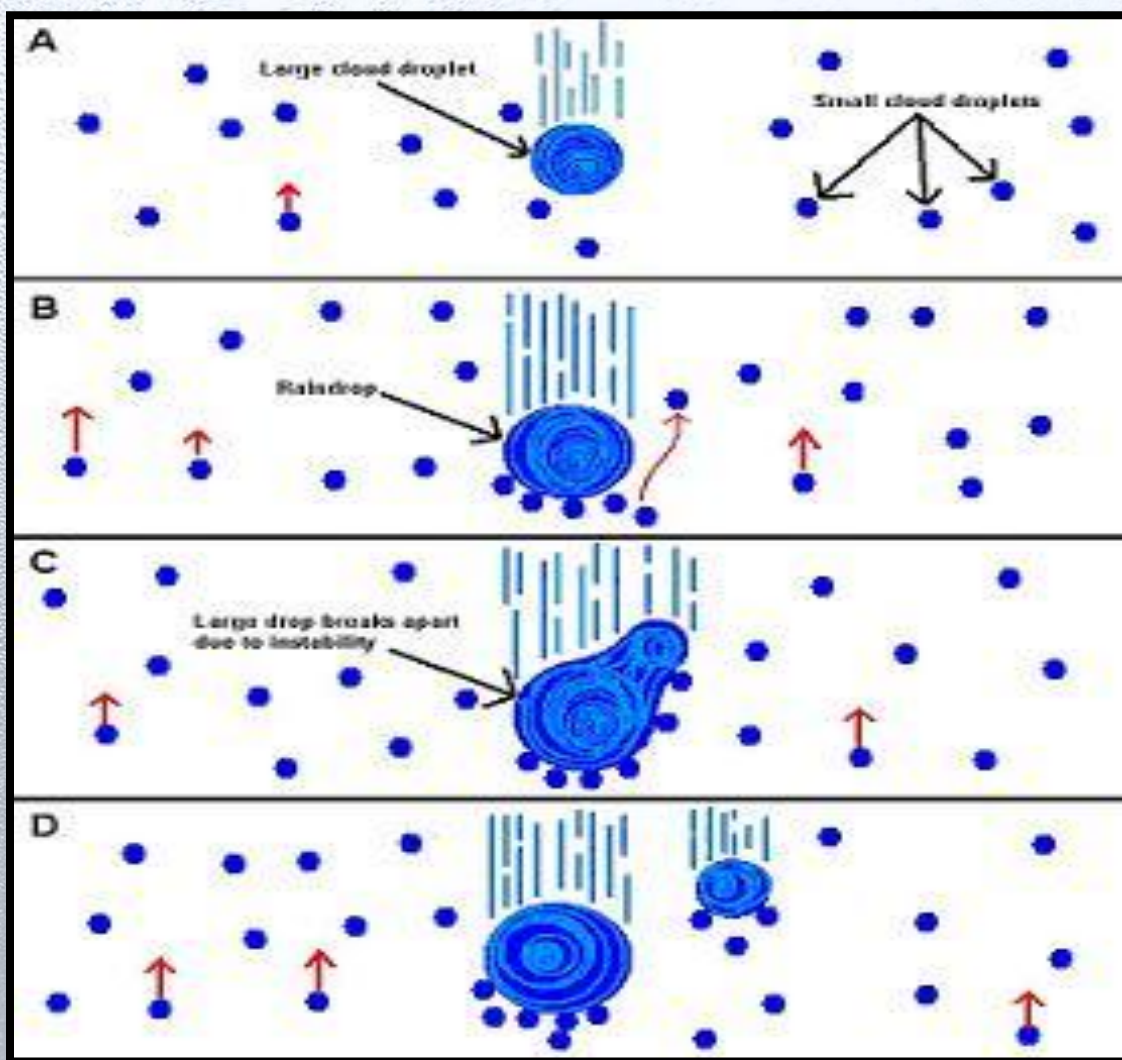

Condensation nucleus
0.0002 millimeters

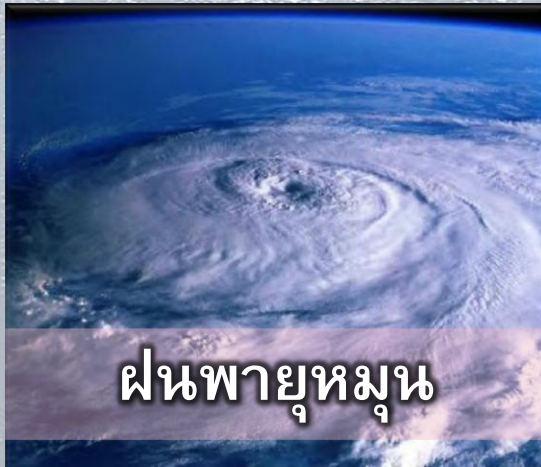
Large cloud droplet
0.05 millimeters

Typical cloud droplet
0.02 millimeters

Typical raindrop
2 millimeters

ฝน

Conventional rain storm : ฝนพาความร้อน

มวล
อากาศ
ร้อน

+

อากาศ
เย็น

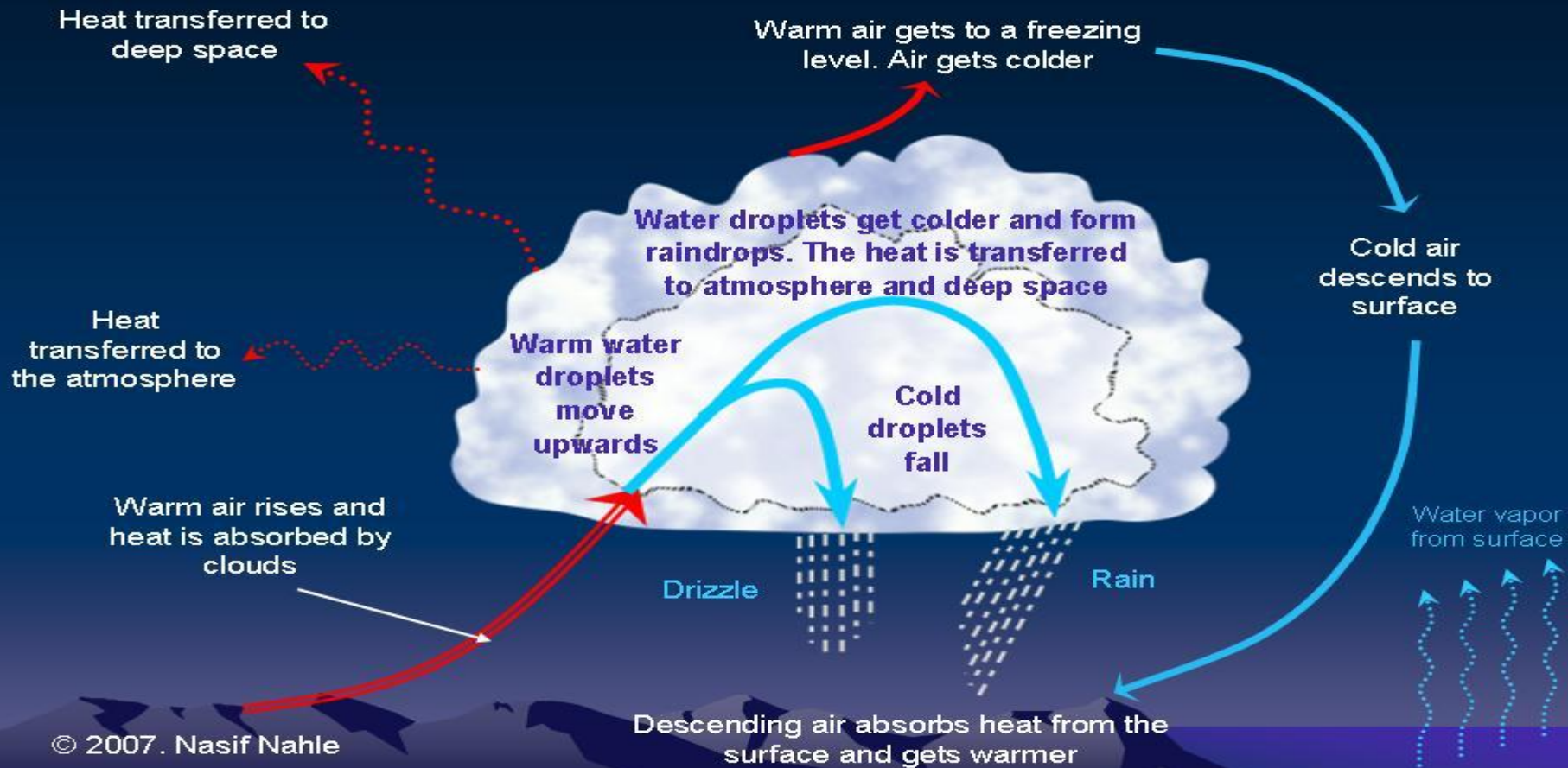
ฝน

Conventional rain storm : ฝนพาความร้อน

- ฝนพาความร้อนมักจะตกในตอนบ่ายหรือตอนค่ำ
- เวลาฝนตกจะมีพายุ ฟ้าแลบ และฟ้าร้องเกิดขึ้น เรียกว่า พายุฝนฟ้าคะนอง
- ในประเทศไทยฝนชนิดนี้จะพบมากในช่วงฤดูร้อน ราวเดือนมีนาคมถึงต้นเดือนพฤษภาคม

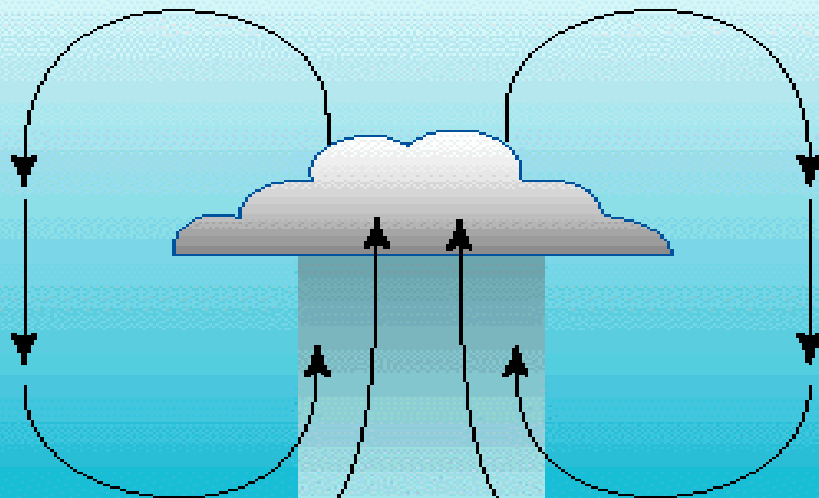

HEAT FROM SURFACE TO CLOUDS

Cold Air

Cold Air

Warm Air

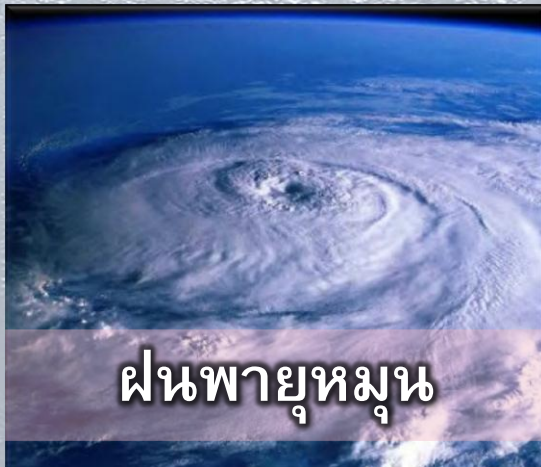

ฝน

Orographic rain storm : ฝนภูเขา

มวลอากาศชั้น

ไหลมาปะทะ
ภูเขา

มวลอากาศจะถูก
ยกตัวให้สูงขึ้น
และเย็นลง

ไอน้ำจึงกลั่นตัว
กลายเป็นเมฆ
หนาที่บ

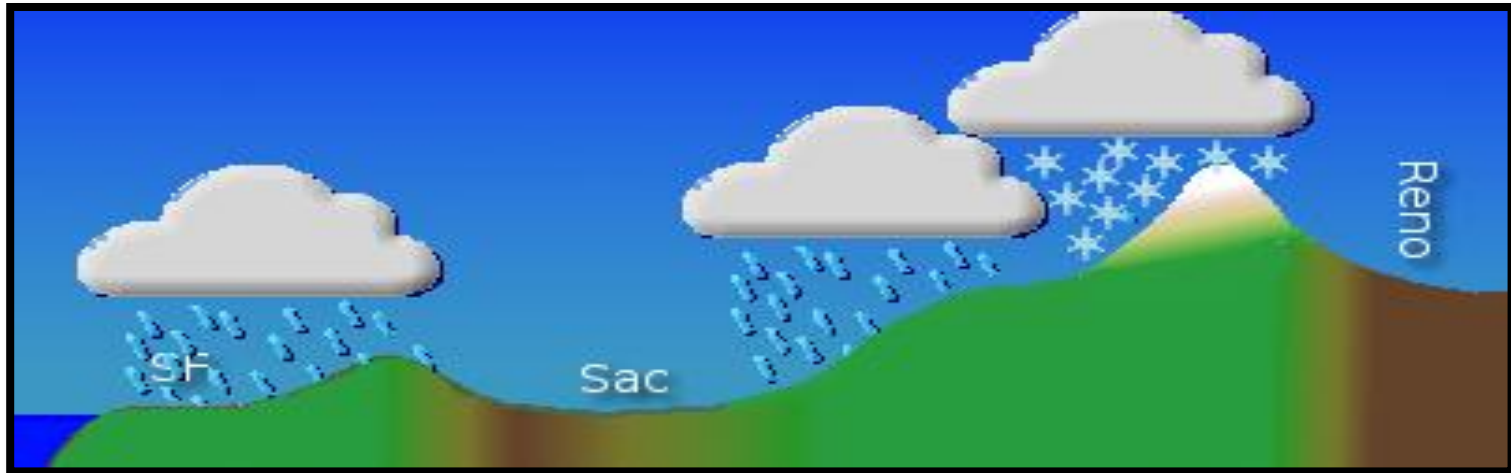

ฝน

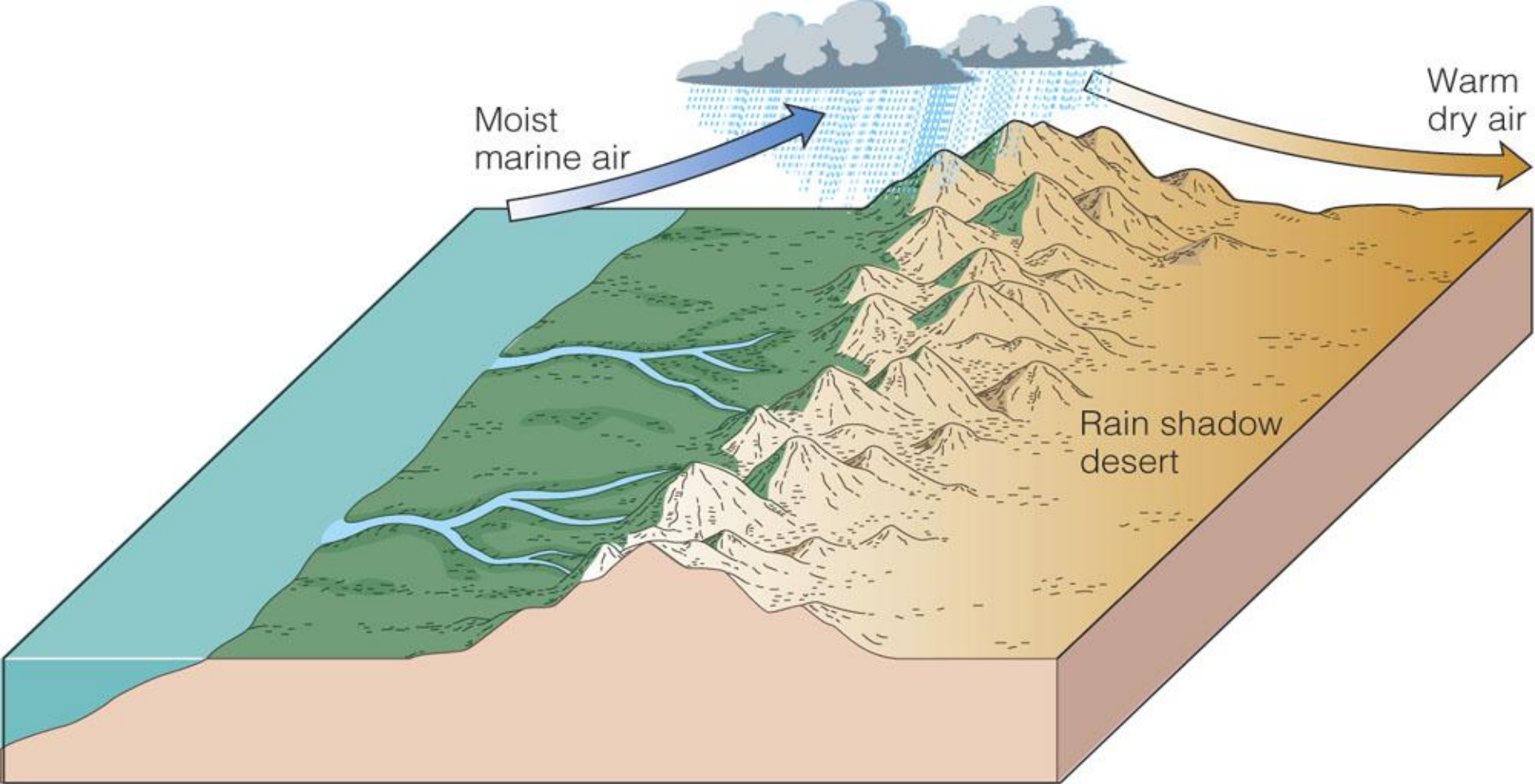
Orographic rain storm : ฝนภูเขา

- ฝนจะตกหนักทางด้านต้นลม
- ด้านปลายลมฝนจะตกน้อยลง เรียกว่า **เงาฝน**
- ฝนชนิดนี้จะตกหนักเป็นพัก ๆ หรืออาจมีพายุฝนฟ้าคะนองเกิดขึ้นด้วย

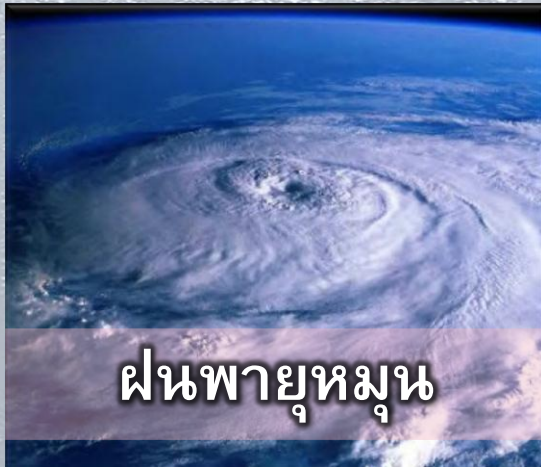

ฝน

Cyclone rain storm : ฝนพายุหมุน

พายุหมุนที่มีมวลอากาศไหลเข้าสู่ศูนย์กลางหย่อม
ความกดอากาศต่ำ มวลอากาศที่ไหลเข้ามาจะถูกยก
ตัวให้สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว

ทำให้อากาศกลั่นตัวกลายเป็นเมฆหนาที่บ

ฝน

Cyclone rain storm : ฝนพายุหมุน

- ฝนชนิดนี้จะตกหนักแผ่เป็นบริเวณกว้าง และจะตกติดต่อกันเป็นเวลานาน
- พายุดีเปรสชัน พายุโซนร้อน พายุไต้ฝุ่น เป็นต้น

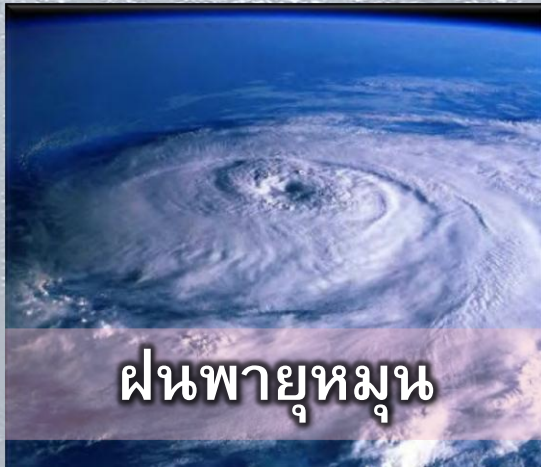

2008/02/19
16:05:39

ฝน

Frontal rain storm : ฝนแนวปะทะ

- เป็นฝนที่เกิดจากมวลอากาศเย็นเคลื่อนที่ปะทะกัน
- มวลอากาศเย็นจะดันให้มวลอากาศร้อนที่ชุ่มชื้นและเบากว่าลอยขึ้นสู่เบื้องบน
- ไอน้ำในมวลอากาศร้อนจะกลั่นตัวกลายเป็นเมฆและตกลงมาเป็นฝน

Frontal rain storm : ฝนแนวปะทะ

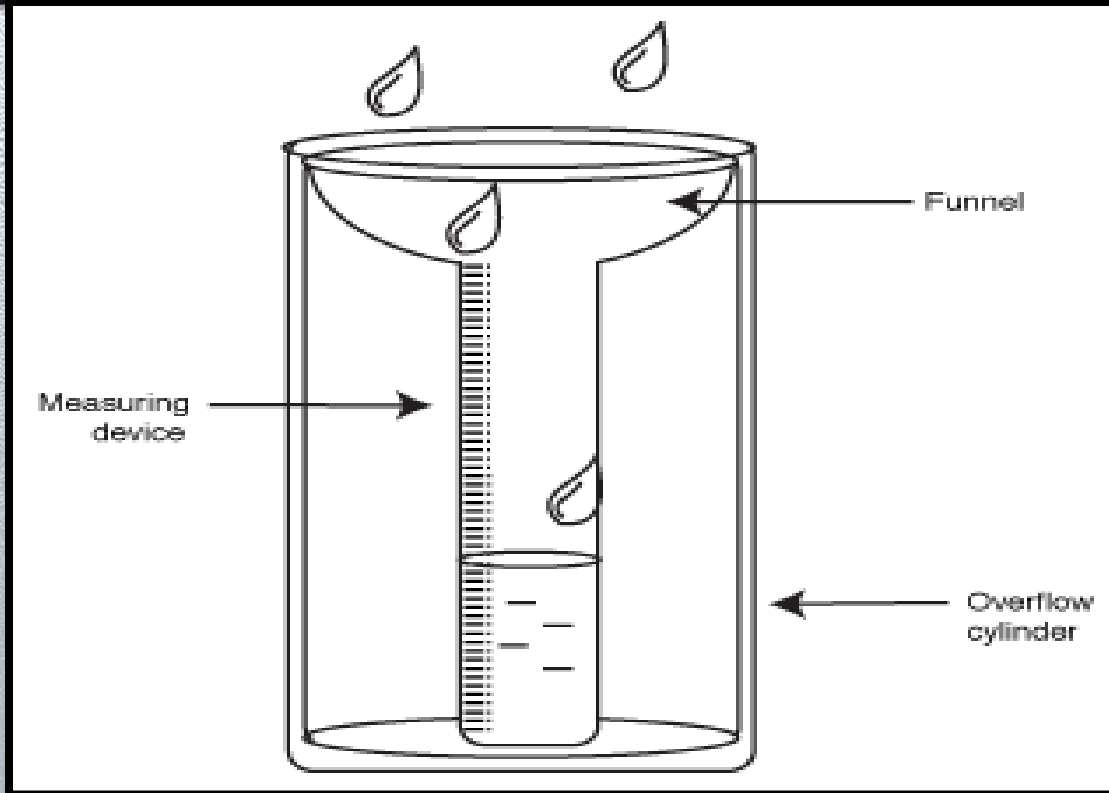
- ฝนแนวปะทะจะตกไม่รุนแรงนักแต่ตกสม่ำเสมอและติดต่อกันเป็นเวลานาน
- ในประเทศไทยฝนชนิดนี้จะเกิดขึ้นในช่วง
  - เดือนตุลาคม - พฤศจิกายน
  - เดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน

เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน : Rain guage

เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน : Rain guage

End...

ลมฟ้าอากาศ

ปรากฏการณ์
เกี่ยวกับอากาศใน
ชีวิตประจำวัน

พายุฟ้าคะนอง

พายุหมุนเขตร้อน

มรสุม

การพยากรณ์
อากาศ

เอลนีโญ-ลานีญา

การเปลี่ยนแปลง
อุณหภูมิอากาศของ
โลก

ปรากฏการณ์
เรือนกระจก

ฝนกรด

พายุฟ้าคะนอง

- ▶ เป็นลมพายุที่พัดแรงฝนตกหนัก และเกิดฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ฟ้าผ่าขึ้น บางครั้งอาจมีลูกเห็บเกิดขึ้นด้วย เราจะพบปรากฏการณ์พายุฝนฟ้าคะนองได้ทั่วไปในเขตภูมิอากาศร้อนชื้น

พายุฟ้าคะนอง

- ▶ การก่อตัวของพายุฝนฟ้าคะนองจะเริ่มจากเมฆคิวมูลัสก้อนเล็ก ๆ รวมกัน และก่อตัวเป็นเมฆคิวมูโลนิมบัส

พายุฟ้าคะนอง

- ▶ อากาศที่ร้อนประกอบด้วยที่มีแดดจัดทำให้การระเหยของน้ำ

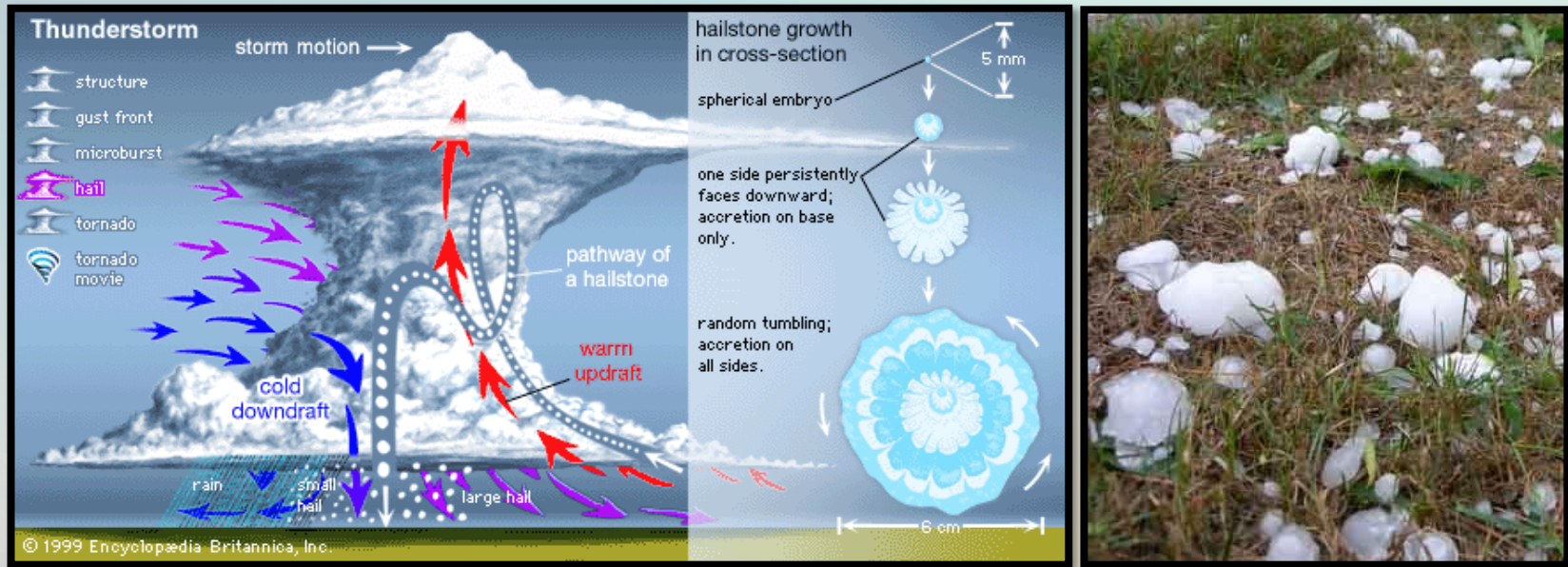
พายุฟ้าคะนอง

- ▶ การลอยตัวของอากาศจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเกิดเป็นเมฆคิวมูโลนิมบัสที่มีขนาดโตขึ้นการเคลื่อนที่ของกระแสอากาศแนวตั้ง

พายุฟ้าคะนอง

- ▶ ทำให้เมฆคิวโมโลนิมบัสก่อตัวสูงขึ้นจนถึงระดับจุดเยือกแข็ง ความชื้นและละอองน้ำบางส่วนตามบริเวณยอดกลายเป็นเกล็ดน้ำแข็ง หรือก้อนน้ำแข็ง

พายุฟ้าคะนอง

- ▶ ละอองน้ำบางส่วนรวมตัวกันเข้ากลายเป็นหยดน้ำฝน แล้วตกลงมาสวนกับกระแสอากาศในก้อนเมฆที่พัดขึ้น หยดน้ำฝนจึงแตกเป็นฝอยเป็นประจุไฟฟ้าบวกและประจุไฟฟ้าลบ เกิดไฟฟ้าสถิตสะสมไว้มากทำให้เกิด

พายุฟ้าคะนอง

- ▶ ฟ้าผ่า เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนประจุระหว่างเมฆคิวมูโลนิมบัสและพื้นโลก

พายุฟ้าคะนอง

- ▶ ฟ้าแลบ เกิดจากการ
แลกเปลี่ยนประจุไฟฟ้า
ภายในก้อนเมฆหรือระหว่าง
ก้อนเมฆที่อยู่ใกล้กัน

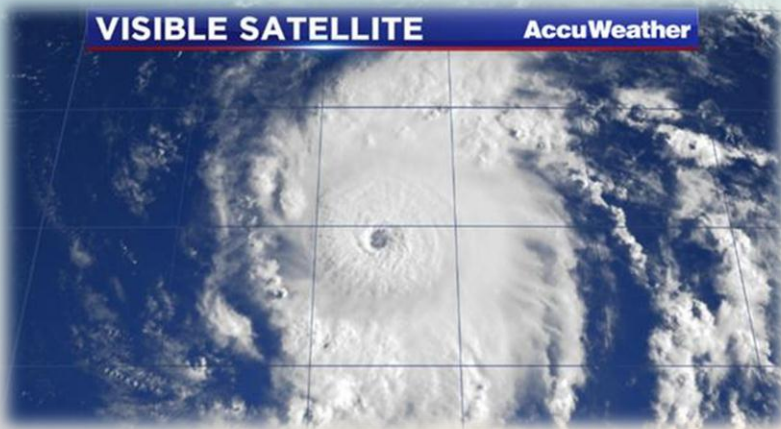
พายุฟ้าคะนอง

- ▶ ฟ้าร้อง เกิดจาก ขณะเกิดฟ้าแลบ ฟ้าผ่า อากาศโดยรอบจะมีอุณหภูมิสูง ประมาณ 30,000 องศาเซลเซียส จนทำให้อากาศเกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็ว จนเกิดเป็นเสียงดังมาก อันเป็นลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง

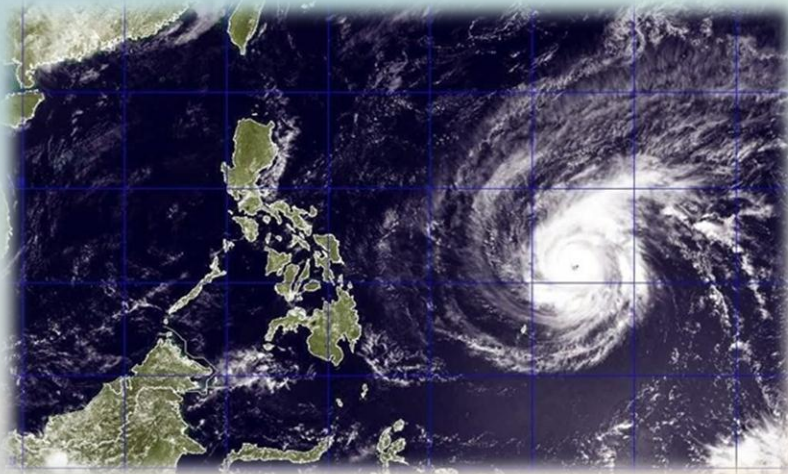
พายุฟ้าคะนอง

- ▶ ตามบริเวณฐานของเมฆพายุจะมีเมฆดำปกคลุมอยู่ ซึ่งเป็นบริเวณที่มีฝนตกสู่พื้นผิวโลกมากที่สุด และบริเวณนี้จะเป็นส่วนใจกลางของพายุฝนฟ้าคะนอง

พายุฟ้าคะนอง

- ▶ หลังจากฝนตก กระแสอากาศที่ไหลขึ้นข้างบนจะอ่อนตัวลง และถูกแทนที่ด้วยกระแสอากาศที่จมตัวลงในแนวตั้ง ทำให้มีฝนตกเบาบางลง พร้อมกับการอ่อนกำลังลงของพายุฝนฟ้าคะนอง

พายุฟ้าคะนอง

- ▶ ในกรณีที่ยอดเมฆขยายตัวจนถึงชั้นเปลี่ยนอุณหภูมิ (บรรยากาศชั้นสตราโทสเฟียร์)
- ▶ ยอดของก้อนเมฆจะไม่ขยายตัวขึ้นไป แต่จะแผ่ออกในแนวราบทำให้รูปร่างของเมฆคิวมูโลนิมบัสมีลักษณะเป็นรูปทั่ง

ลมฟ้าอากาศ

ปรากฏการณ์
เกี่ยวกับอากาศใน
ชีวิตประจำวัน

พายุฟ้าคะนอง

พายุหมุนเขตร้อน

มรสุม

การพยากรณ์
อากาศ

เอลนีโญ-ลานีญา

การเปลี่ยนแปลง
อุณหภูมิอากาศของ
โลก

ปรากฏการณ์
เรือนกระจก

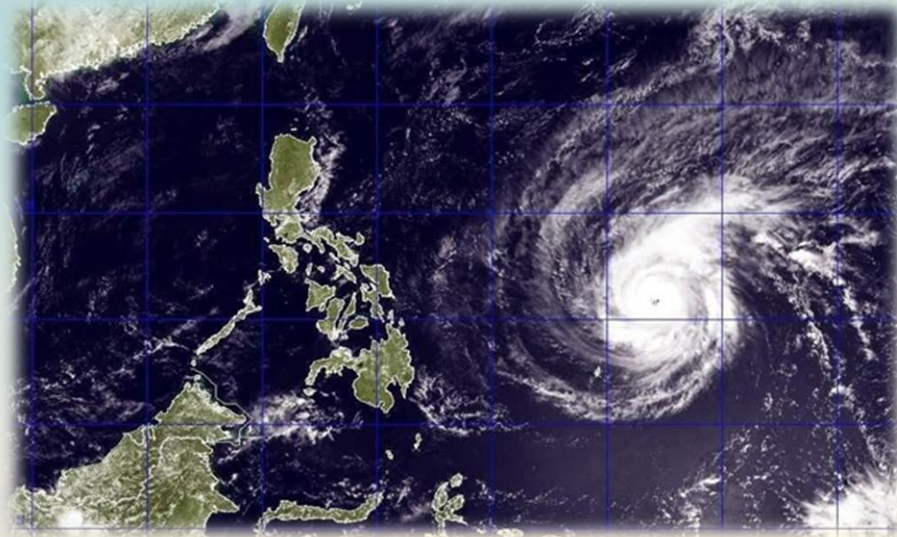
ฝนกรด

พายุหมุนเขตร้อน

- ▶ พายุหมุนเขตร้อนเป็นพายุหมุนที่เกิดขึ้นในเขตร้อน โดยมักเกิดในมหาสมุทรที่มีอุณหภูมิสูง และระเหยเป็นไอน้ำปริมาณมาก

พายุหมุนเขตร้อน

- ▶ พายุหมุนเขตร้อนเริ่มต้นการก่อตัวจากหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงซึ่งอยู่เหนือผิวน้ำทะเลในบริเวณเขตร้อน และเป็นบริเวณที่กลุ่มเมฆจำนวนมากรวมตัวกันอยู่โดยไม่ปรากฏการหมุนเวียนของลม

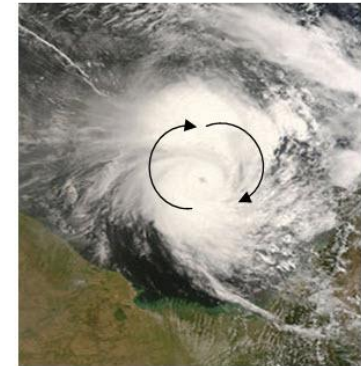
พายุหมุนเขตร้อน

- ▶ หย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงนี้ เมื่ออยู่ในสภาวะที่เอื้ออำนวยก็จะพัฒนาตัวเองต่อไป จนปรากฏระบบหมุนเวียนของลมอย่างชัดเจน
- ▶ ลมพัดเวียนเป็นวนทวนเข็มนาฬิกาในซีกโลกเหนือ
- ▶ ตามเข็มนาฬิกาในซีกโลกใต้

พายุไซโคลนถร์กีส

พัดในซีกโลกเหนือทวนเข็มนาฬิกา

พายุไซโคลนแลร์รี่

พัดในซีกโลกใต้ทวนเข็มนาฬิกา

พายุหมุนเขตร้อน

- ▶ นาร์กีส เป็นชื่อของเด็กหญิงชาวมุสลิม แปลว่า ดอกไม้ และใช้เป็นชื่อพายุไซโคลนที่เสนอโดยประเทศปากีสถาน ไซโคลนนาร์กีส เป็นพายุหมุนที่เกิดขึ้นในอ่าวเบงกอล จัดเป็นพายุหมุนเขตร้อน (Tropical Cyclone) ชนิดหนึ่ง

พายุหมุนเขตร้อน

- ▶ สามารถแบ่งชนิดของพายุเขตร้อนได้ดังนี้

**ดีเปรสชัน
(Depression)**

- น้อยกว่า 63 กิโลเมตร/ชั่วโมง

**โซนร้อน (tropical
storm)**

- ตั้งแต่ 63 – 117 กิโลเมตร/ชั่วโมง

ไต้ฝุ่น (typhoon)

- มากกว่า 117 กิโลเมตร/ชั่วโมง

▶ มีชื่อเรียกตามสถานที่เกิด ดังนี้

พายุหมุนเขตร้อน

เฮอริเคน (Hurricane)

- แปซิฟิกด้านตะวันออกหรือมหาสมุทรแอตแลนติก

ไซโคลน (cyclone)

- มหาสมุทรอินเดีย หรือมหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้ด้านตะวันตก

ไต้ฝุ่น (Typhoon)

- มหาสมุทรแปซิฟิกตอนเหนือด้านตะวันตก

บาเกียว (Baguio)

- เกิดในหมู่เกาะฟิลิปปินส์

เรียกว่า วิลลี-วิลลี (Willy-willy)

- เกิดแถบนิวซีแลนด์และออสเตรเลีย

ลมฟ้าอากาศ

ปรากฏการณ์
เกี่ยวกับอากาศใน
ชีวิตประจำวัน

พายุฟ้าคะนอง

พายุหมุนเขตร้อน

มรสุม

การพยากรณ์
อากาศ

เอลนีโญ-ลานีญา

การเปลี่ยนแปลง
อุณหภูมิอากาศของ
โลก

ปรากฏการณ์
เรือนกระจก

ฝนกรด

มรสุม

- ▶ นอกจากพายุหมุนเขตร้อนและพายุฟ้าคะนองแล้วยังมีลมฟ้าอากาศอีกรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้น เนื่องจากความแตกต่างของอุณหภูมิอากาศเหนือทวีปกับมหาสมุทร
- ▶ เกิดขึ้นในบริเวณกว้างมีช่วงเวลาที่เกิดนาน และเกิดขึ้นตามฤดูในแต่ละปี ลมฟ้าอากาศประเภทนี้เรียกว่า มรสุมลมมรสุม แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

ลมมรสุมฤดูร้อน

- มีฝนตกชุก

ลมมรสุมฤดูหนาว

- นำความหนาวเย็นและแห้งแล้ง

มรสุม

รูปแสดงทิศทางของลมมรสุมฤดูร้อน

รูปแสดงทิศทางของลมมรสุมฤดูหนาว

ลมฟ้าอากาศ

ปรากฏการณ์
เกี่ยวกับอากาศใน
ชีวิตประจำวัน

พายุฟ้าคะนอง

พายุหมุนเขตร้อน

มรสุม

การพยากรณ์
อากาศ

เอลนีโญ-ลานีญา

การเปลี่ยนแปลง
อุณหภูมิอากาศของ
โลก

ปรากฏการณ์
เรือนกระจก

ฝนกรด

การพยากรณ์อากาศ

- ▶ การพยากรณ์อากาศ (Weather Forecast) หมายถึง การคาดหมายสภาวะของลมฟ้าอากาศและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้า

1. การตรวจอากาศผิวพื้น ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับอุณหภูมิ ความชื้น ความดันอากาศ ลม เมฆ ฝน เป็นการตรวจอากาศในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 3 ชั่วโมง

2. การตรวจอากาศชั้นบน เป็นการตรวจทิศทางและความเร็วลม ทุก ๆ 6 ชั่วโมง

3. การตรวจอุณหภูมิกับความชื้น จะตรวจทุก ๆ 12 ชั่วโมง

การพยากรณ์อากาศ

- ▶ หน่วยงานของประเทศไทยที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบสภาพอากาศและปรากฏการณ์ธรรมชาติเพื่อพยากรณ์อากาศ และเตือนภัยที่เกิดขึ้นจาธรรมชาติ คือ กามอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

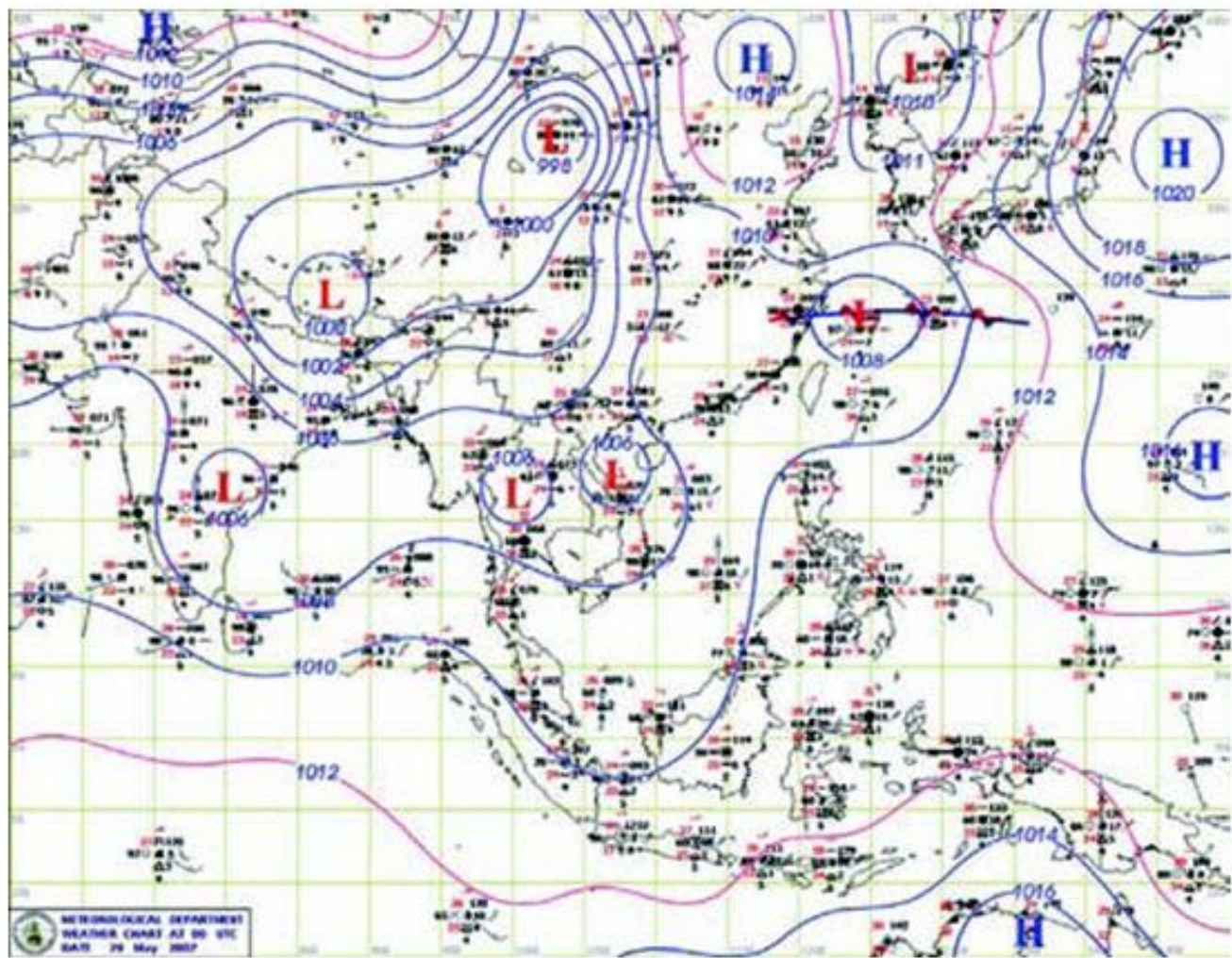

การพยากรณ์อากาศ

- ▶ จากแผนที่อากาศจะทำให้ทราบข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้
  1. ตัวอักษร H แทนหย่อมความกดอากาศสูงหรือบริเวณที่มีความกดอากาศสูง ซึ่งเป็นบริเวณที่มีความหนาแน่นของอากาศมาก และอากาศมีอุณหภูมิต่ำ
  2. ตัวอักษร L แทนหย่อมความกดอากาศต่ำหรือบริเวณที่มีความกดอากาศต่ำ ซึ่งเป็นบริเวณที่มีความหนาแน่นของอากาศน้อย และอากาศมีอุณหภูมิสูง

การพยากรณ์อากาศ

- ▶ จากแผนที่อากาศจะทำให้ทราบข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้
  3. เส้นแสดงความกดอากาศ คือเส้นที่ลากผ่านบริเวณต่าง ๆ ที่มีค่าความกดอากาศเท่ากันในขณะที่มีการตรวจวัดสภาพอากาศนั้น จะมีลักษณะเป็นเส้นโค้งที่ลากขวางอยู่ในแผนที่อากาศ
  4. ทิศทางที่ลมพัด โดยลมจะพัดจากบริเวณที่มีความกดอากาศสูงเข้าสู่บริเวณที่มีความกดอากาศต่ำ

METEOROLOGICAL DEPARTMENT
WEATHER CHART AT 06 UTC
SATS 29 May 2007

ลมฟ้าอากาศ

ปรากฏการณ์
เกี่ยวกับอากาศใน
ชีวิตประจำวัน

พายุฟ้าคะนอง

พายุหมุนเขตร้อน

มรสุม

การพยากรณ์
อากาศ

เอลนีโญ-ลานีญา

การเปลี่ยนแปลง
อุณหภูมิอากาศของ
โลก

ปรากฏการณ์
เรือนกระจก

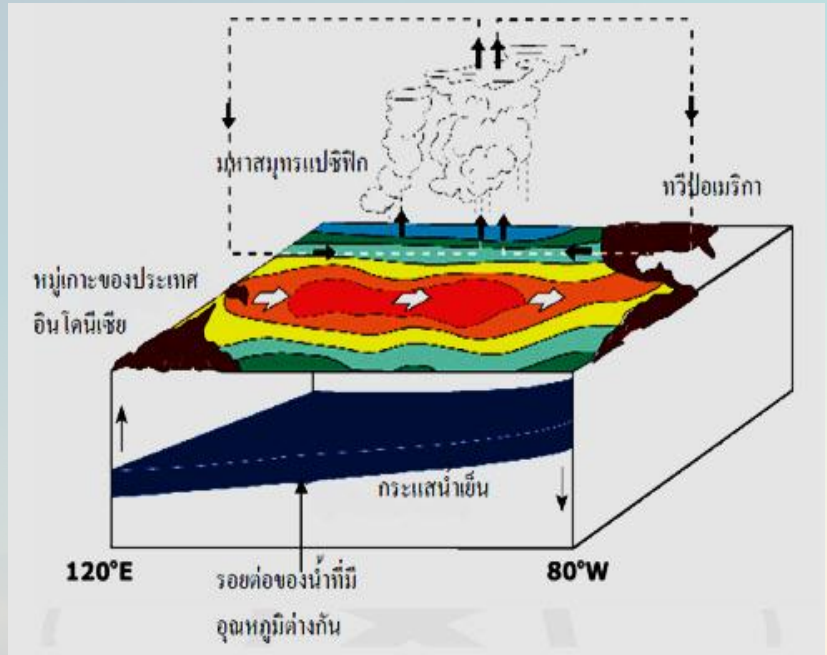
ฝนกรด

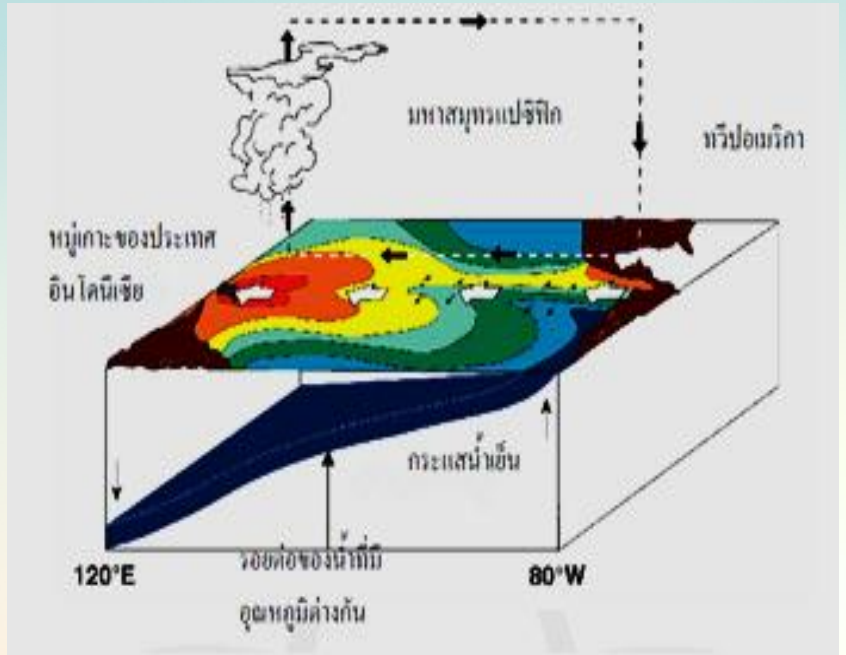

เอลนีโญ-ลานีญา

บริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกในสภาวะเอลนีโญ

บริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกในสภาวะลานีญา

การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอากาศของโลก

▶ ปัจจัยที่ทำให้อุณหภูมิของโลกมีการเปลี่ยนแปลง

ตำแหน่งของภูมิประเทศบนพื้นผิวโลก

ลม

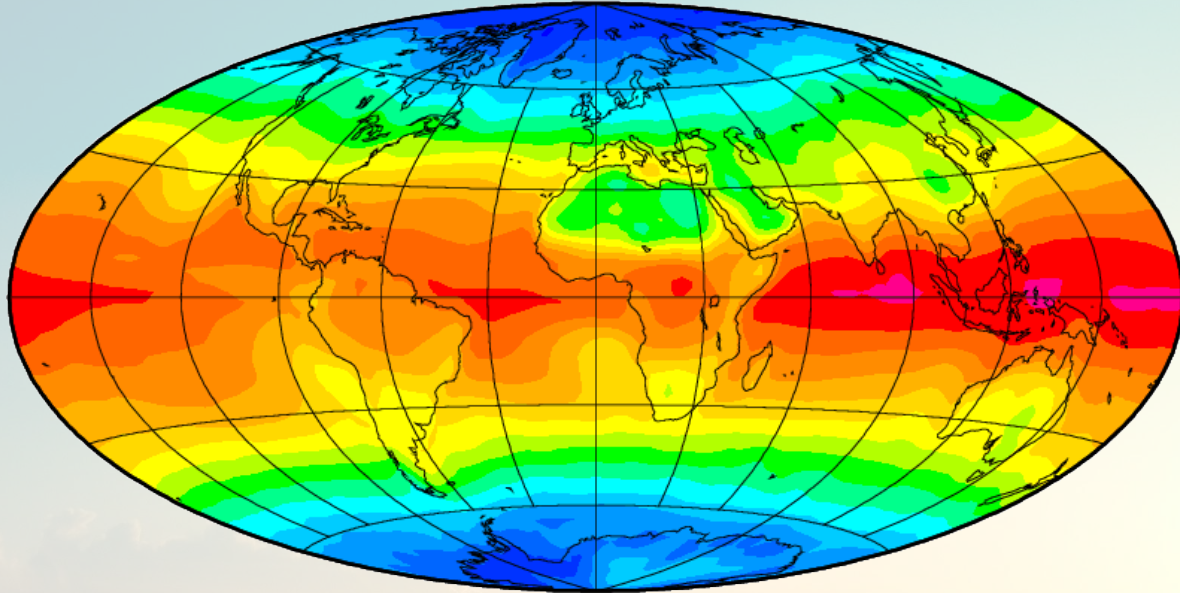
กระแสน้ำในมหาสมุทร

เมฆที่ปกคลุมท้องฟ้า

การระเบิดของ ภูเขาไฟ

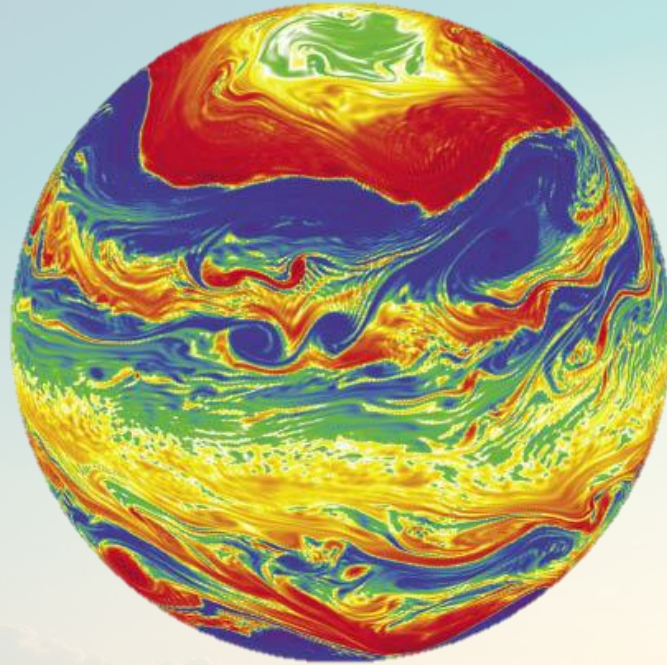
การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอากาศของโลก

- ▶ ตำแหน่งของภูมิประเทศบนพื้นผิวโลก

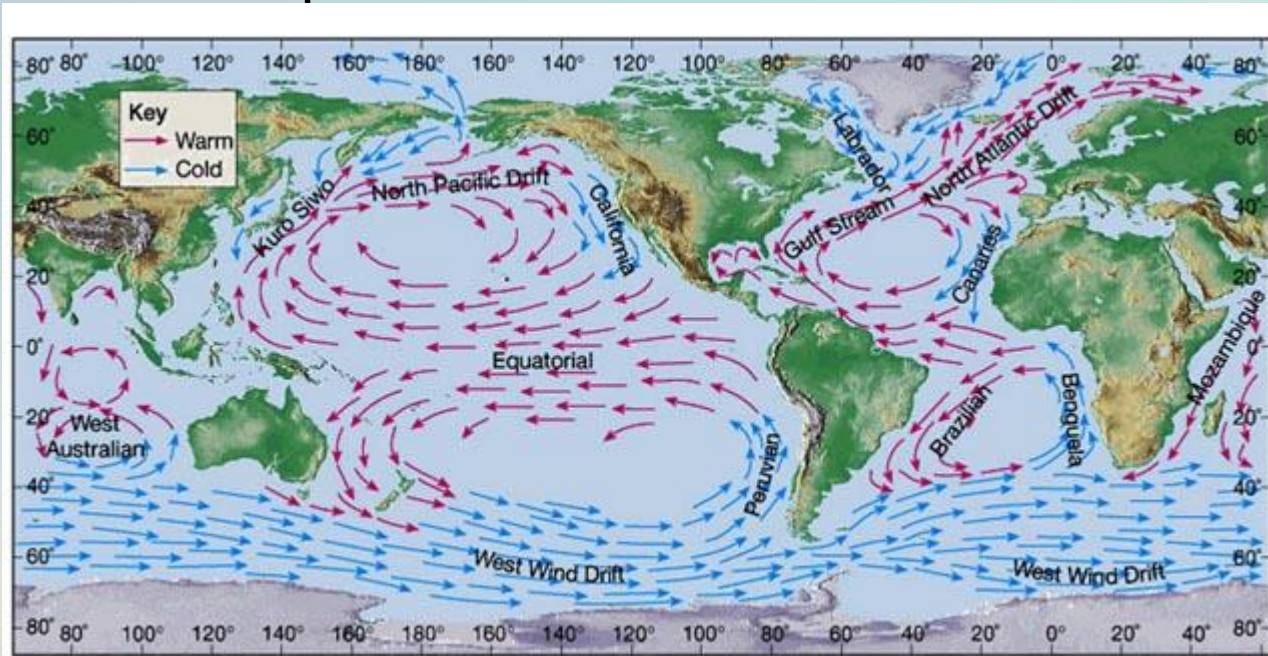
การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอากาศของโลก

▶ ลม

การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอากาศของโลก

▶ กระแสน้ำในมหาสมุทร

การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอากาศของโลก

- ▶ เมฆที่ปกคลุมท้องฟ้า

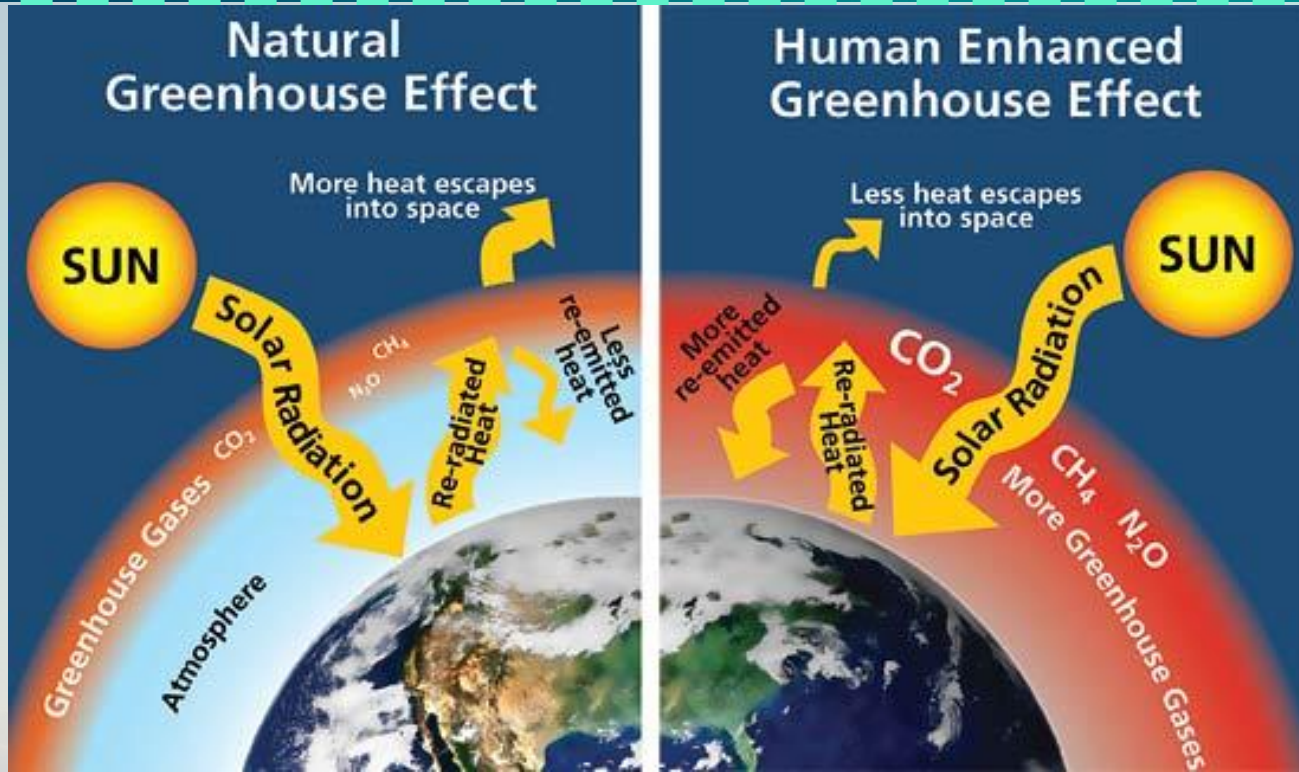

การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอากาศของโลก

▶ การระเบิดของ ภูเขาไฟ

ปรากฏการณ์เรือนกระจก

ฝนกรด

